

Dagens namn:

HÅKAN HAGWALL:

Ludvig Jönsson

Pastor Ludvig Jönsson har upprepade gånger försäkrat att han icke söker blåsvädet. Ändå har det för det mesta stått friska vindar kring hans person.

Ludvig Jönsson brukar uppfattas och beskrivas som oppositionell. Oppositionen riktar sig mot en del gamla invanda kristliga föreställningar och traditioner. Oppositionen har blivit besvarad ibland. Någon gång rentav från ledande håll inom kyrkan, men i så fall tämligen stillsamt.

För det mesta har Ludvig Jönsson haft åtskillig uppbackning. Som när han för ett par decennier sedan gick till angrepp mot biskopsmötets uttalande om äktenskap, föräktenskapliga förbindelser, skilsmässa m.m. För detta blev Ludvig Jönsson berömd, bokstavligen mycket berömd. Och han framställdes som modig.

Det är ju så i Sverige att den som i kyrkliga och religiöst-etiska frågor förfäktar allmänna opinionens ståndpunkter anses modig, medan den som i strid med samma opinion intar en mer traditionell, "dogmatisk", "gammaldags" ställning anses företräda etablissemangen.

Det är detta klimat som får Ludvig Jönsson eller tex Rune Pär Olofsson att framstå som utmanare och Stanley Sjöberg och Bertil Gärtner som slentrianmässiga försvarare av det etablerade.

Det har blåst kring Ludvig Jönsson, men mest har det varit medvind.

Ludvig Jönsson är skåning. Han växte upp i ett fromt lantbrukarhem och fick enligt egna ord en sträng men kärleksfull uppfostran. Han blev mycket tidigt faderlös. Detta har lämnat fältet fritt för all-

sköns spekulationer om att hans myckna opponerande (hur mycket och hur oppositionellt det nu är) skulle vara den vuxna mannens kompensation för ett uteblivet fadersuppror i ungdomen. (Ludvig Jönsson har själv ägnat åtskilligt intresse åt psykoanalys, men det är inte känt vad han anser om dylika funderingar om hans egen person.) Vad man däremot vet är att Ludvig Jönsson uttryckligen sagt att "bilden av Gud som far är ganska otäck".

Han blev kristen. Han blev student. Han blev teolog. Han blev präst. Sin första tjänst fick han i domkyrkan i Lund, ett hårdande jobb, ty på söndagarna fick han predika inför bänkar fyllda av teologi-professorer och pensionerade biskopar.

Han kom till Stockholm och blev studentpräst. I praktiken innebar det lika mycket att vara kurator. Sedan dess har Ludvig Jönsson flitigt ägnat sig åt individuella och allmänna sociala förhållande ofta under stark återhållsamhet, när det gällt den speciellt kristna aspekten.

Ludvig Jönsson blev "Någon att tala med" i radion. Som Lis Askklunds efterträdare satt han i många år och läste brev från bekymrade människor. Som arbetsprincip hade han att sällan ge några råd, det fick stanna vid kommentarer. Det var viktigare för den skrivande att få skrivet än att få svaret. Svagheten i denna metod — om det nu är en svaghet — är naturligtvis intrycket av relativism, brist på konsistens etc. Men dess terapeutiska verkan lär vara obestridlig. Ludvig Jönsson blev och förblev en uppskattad brevläsare. Men alla var inte entusiastiska. Just för att han var

präst, fanns lyssnare som krävde rakare besked. Och så fick han varje vecka i upphetsade brev känna på vad han själv kallar "den kristna elakheten".

Nu var det ingen prästroll han skulle fylla som brevläsare. Det var det inte heller när han startade sin Stiftelse Arbetsetik, som hjälpte företag och anställda med de inbördes vardagliga relationerna. Den betydande efterfrågan på stiftelsens tjänster visade att den fyllde ett behov.

Han fick inte bara kritik för bristande prästerlighet utan även från LO för att gå arbetsgivarnas ärenden. I båda fallen var kritiken missriktad.

Principiellt betydligt allvarligare har det naturligtvis varit när Ludvig Jönsson kritiserats för just relativism och bristande fasthet i den egentliga prästrollen.

– Tror han egentligen på Gud? finns det folk som frågat.

– Ja förvisso, svarar Jönsson. Han har blivit alltmer religiös med åren men allt mindre säker i utsagorna om trons innehåll, säger han.

Så här kan det låta:

– Under bönen svarar mig tillvarons innersta som jag kallar Gud. I den dialogen blir jag jag. Detta är något som för mig aldrig kan utplånas. Vi upplever identiteten här på jorden i en hudsäck under några år. Men jag är inte bara denna hudsäck utan ett unikt mönster. Det mönstret kan aldrig utplånas utan förblir evigt i tillvaron. Detta är för mig identitetsaspekten.

Säga vad man vill, men inte kännetecknas en sådan utsaga av störande entydighet.

För några år sedan blev Ludvig Jönsson utskälld av författaren Gunnar Sandgren, som hört pastor Jönsson hålla julpredikan i radio. "Svamlig, obegriplig, ordfylld i den sämsta bemärkelsen, allmänt välvillig. Hur ljusomkransad ter sig inte en ateistisk ståndpunkt, en hederlig och genomtänkt förnekelse, mot dessa grå halvljumma skvättar ur en jönssonskt svabbig källa?"

Detta är den mest vildsinta sammanfattningen av en kritik som inte är alldeles ovanlig, när det gäller Ludvig Jönssons religiösa förkunnelse.

Allvarligare har sådan kritik inte tagits upp än att Ludvig Jönsson ändå kunnat göra en framgångsrik prästerlig karriär. Han är nu pastor primarius och domprost i Stockholms stift, förordad av biskop och domkapitel, vald av församlingen (med 95 röster av 179) och utsedd av regeringen. Visserligen var det en del bråk om utnämningen men det var av den art som hantearas under MBL-förhandlingar.

Installationen företogs under stor grandezza i närvaro av förutom det självklara även det folkpartistiska etablissemanget. Statsrådet, pianisten, filmordföranden, skådespelerskan etc.

Och sedan kom med tiden astrologigudstjänsten, spiritismsamtalen osv.

Och vindarna fortsätter att blåsa.